

طبخ غذاهای محلی گیلان

(بانوی شمال)

همراه با: معنی مناطق تفریحی و گردشگری، صنایع دستی، سوغات،
نکات مهم آشپزی و نانه‌داری به همراه محاسبه کالری مواد غذایی

پوران حاجی

مرتی و کارشناس آشپزی و شیرینی پزی و حقیقت هنرهای بومی

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
: حاجی، پروان، ۱۳۹۷ -	: طبع مذاهای محلی گیلان؛ بانوی شمال/
مولف پوران حاجی.	مشخصات نشر
: راکت، دهسرا.	مشخصات ظاهری
: ۱۳۹۷، امن، بجول.	شانک
۹۷۸-۹۹۴-۷۶۹-۰-۰	وضعیت فورست نویسی
؛ آشوزی ایرانی -- گیلان	موضوع
TX725/۱۲۰۳:	رده بندی کنگره
۶۳۱/۵۹۵۸۷	رده بندی دیجیتا
۳۴۲۸۶۹۷	شماره کتابشناسی مل

- نام کتاب : بخش غذاهای محلی گیلان (بانوی شمال)
- مولف : پروان حاجی
- ناشر/ انتشارات : همان (ناشربریزیده‌ی ۷۹) ۱۱۰۳۹۸۸.۹۶۹۲۹۰.۸۹.۸۷.۸۵۷۹
- دفتر مرکزی و نما، شـ گـ، رشت، خـ لـکـانـیـ، ابـدـایـ خـ هـقـدـهـشـهـرـیـورـ
- تلفن: ۰۳۶۰۰۵۵-۳۳۲۳۰۹۷۱ ۰۳۶۰۰۵۵-۳۳۲۳۰۹۷۱۰۱۳-۳۳۲۴۹۷۱۱ فکس: ۰۳-۳۳۲۴۹۷۱۱
- حروفچینی و صفحه آرایی : انتشارات دهسرا
- طرح جلد : کانون تبلیغاتی دهسرا www.DEHSARA.com
- نوبت چاپ، تاریخ انتشار: چاپ چهارم، سال ۱۴۰۴
- شمارگان: ۱۰۰ جلد
- تعداد صفحات، قطع: ۲۲۴ صفحه، وزیری
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: لیتوگرافی همراهان، پـ پـ توـکـلـ
- شماره استاندارد بین المللی کتاب: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۶۹-۰-۸۰
- قیمت در سراسر کشور: ۱۵,۰۰۰ تومان

www.DEHSARA.com

کلیه حقوق قانونی و شرعی برای مؤلف و ناشر محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق تکثیر تمام یا قسمی از این اثر را نداشته و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

بنام یکنای بی همتا

فهرست

پلو قالبی مرغ و بادمجان ۳۳	بیشگفتار ۷
نان گردوبی ۳۴	بخش اول، غذاها ۹
کویی کشتا ۳۵	فصل اول: خورش‌ها ۱۱
فصل سوم: کوکوها و شامی‌ها ۳۷	خورش فستجان ۱۲
کوکوی مرغ ۳۸	خورش باقلاتویه ۱۴
باقلالوکوکو ۳۹	خورش میرزا قاسمی بادمجان ۱۶
کوکوی اسفناج ۴۰	خورش گرش تره ۱۸
کوکوی لوبیا سبز ۴۱	خورش سیرقلیه ۱۹
کوکوی بادمجان ۴۲	خورش مرغ گرش ۲۰
کلت رشته ۴۲	خورش گرش کباب مرغ ۲۱
شامی ماه رمضان ۴۴	خورش سیرواویچ ۲۲
شان رو دبار ۴۵	خورش اناریچ ۲۳
سبز شامی ۴۶	خورش آلمسینی ۲۴
شامی گوشت (رواج) ۴۷	فصل دوم: پلوها و نان‌ها ۲۵
فصل چهارم: کباب‌ها ۴۹	سبزی پلو با ماهی شمال (ماهی سفید) ... ۲۶
کباب برگ ۵۰	قیمه پلو مخلوطی ۲۷
کباب کوبیده ۵۱	لوبیا پلو ۲۸
کباب گرش سیخی و معطر ۵۲	آبالو پلو با مرغ ۲۹
کباب مرغ در تابه ۵۳	بره پلو ۳۰
جوچه کباب ۵۴	جعفری پلو ۳۱
کباب تابه‌ای مرغ ۵۵	شیرین پلو ۳۲
کباب ماهی ۵۶	

آش هفت قلم	۸۵	کباب حسینی	۵۷
فصل هفتم: ترشی‌ها و چاشنی‌ها	۸۷	کباب چوبی	۵۸
ترشی هفت‌بیجار	۸۸	کباب نگینی	۵۹
زیتون پرورده	۸۹	کباب رولتی	۶۰
ترشی انار و زیتون	۹۰	فصل پنجم: غذاهای دریابی	۶۱
ترشی مخلوط	۹۱	اشپل کوکو	۶۲
ترشی فلفل ریزه	۹۲	ماهی فویج	۶۳
ترشی زغال اخته	۹۳	واویشگای ماهی کلیکا	۶۴
ترشی بادمجان	۹۴	ماهی مالاتا	۶۵
ترشی لیته	۹۵	طبع ماهی درفر	۶۶
کال کباب	۹۶	کلت ماهی کلیکا	۶۷
بورانی لبو	۹۷	خوراک ماهی قزل آلا	۶۸
برانی ماست و بادمجان	۹۸	کلت ماهی فیله	۶۹
فصل هشتم: شیرینی‌ها و حلواها	۹۹	خوراک ماهی کولی	۷۰
شیرینی، رلت	۱۰۰	ماهی پفکی	۷۱
شیرینی آنلو و بادام	۱۰۱	ماهی بخاریز	۷۲
شیرینی نان خاوه ام	۱۰۲	فصل ششم: آش‌ها	۷۳
شیرینی باسلوق (رست الحلقوم)	۱۰۳	آش رشته	۷۴
شیرینی نخودچی	۱۰۴	آش ترش	۷۶
روش تهیه خامه شیرین برای نان		آش کدو حلواهی	۷۷
خامه‌ای	۱۰۵	آش انار	۷۸
شیرینی مافین شکلاتی	۱۰۶	آش محلی	۷۹
شیرینی پفک گردوبی	۱۰۷	آش گندم	۸۰
شیرینی سنتی کاکا	۱۰۸	آش حبوبات	۸۱
شیرینی نارگیلی	۱۰۹	آش ریحان	۸۲
زولبیا (شیرینی ماه رمضان)	۱۱۰	آش شلغم	۸۳

بستنی کاکائویی ۱۴۱	بامیه (شیرینی ماه رمضان) ۱۱۱
بستنی آبی ۱۴۲	رشته خوشکار (ماه رمضان) ۱۱۲
ژله بستنی دورنگ ۱۴۳	فرنی ۱۱۴
ژله آبالو ۱۴۴	کیک موز ۱۱۵
ژله شیرموز ۱۴۵	مغره حلوا با شیره انگور ۱۱۶
ژله دورنگ ۱۴۶	حلوا کشمش و گردو ۱۱۷
ژله مخلوط میوه‌ها ۱۴۷	حلوا عسل ۱۱۸
دسر توت فرنگی ۱۴۸	فصل نهم: مرباتها و مارمالادها ۱۲۱
دسر سیب ۱۴۹	مرباتی توت فرنگی ۱۲۲
دسر آناناس ۱۵۰	مرباتی تمشک ۱۲۳
دسر هلو ۱۵۱	مرباتی آبالو ۱۲۴
دسر بستنی ۱۵۲	مرباتی زردآلو ۱۲۵
بخش دوم: مناطق گردشگری و تقویحی	
گیلان ۱۵۳	مرباتی موز ۱۲۶
رشت ۱۵۴	مرباتی بهار نارنج ۱۲۷
انزی ۱۵۵	مرباتی کیوی ۱۲۹
آستینه اشیلیه ۱۵۶	مرباتی هویج ۱۳۰
املش ۱۵۷	مرباتی انجیر ۱۳۱
سیاهکل ۱۵۸	مارمالاد گیلاس ۱۳۲
لاهیجان ۱۶۰	مارمالاد زردآلو ۱۳۳
لنگرود ۱۶۱	مارمالاد کیوی ۱۳۴
رودبار ۱۶۲	مارمالاد انگور ۱۳۵
فونمن ۱۶۳	مارمالاد خرمالو ۱۳۶
شفت ۱۶۴	مارمالاد توت فرنگی ۱۳۷
صومعه سرا ۱۶۵	مارمالاد آبالوی تر ۱۳۸
ماسال ۱۶۶	فصل دهم: دسرها ۱۳۹
	بستنی زعفرانی سنتی ۱۴۰

تالش	۱۶۷
رودسر.....	۱۶۸
آستارا	۱۶۹
رضوانشهر	۱۷۰
تالاب‌ها و دریاچه‌ها	۱۷۱
دریا و ساحل	۱۷۲
پارک جنگلی	۱۷۴
بیلاق‌های گیلان	۱۷۶
دانای علی رشت	۱۷۷
سیدنسا	۱۷۸
کاشف السلطنه	۱۷۸
بازگاه سید جلال الدین اشرف	۱۷۹
بخش سوم: صنایع دستی گیلان	۱۸۱
چاروچ دوزی	۱۸۲
سفال‌گری	۱۸۳
زری دوزی	۱۸۴
قلّاب دوزی (رشتی دوزی)	۱۸۵
حصیر و سبد بافی	۱۸۶
چادر شب بافی	۱۸۷
نمکیار	۱۸۸
گلیم و جاجیم بافی	۱۸۹
گمج	۱۹۰
صنایع سفالی	۱۹۱
مکرومه بافی	۱۹۲
مروار بافی	۱۹۳
بخش پنجم: نکات مهم آشپزی و خانه‌داری	۲۱۷
جدول ارزش غذایی مواد خوراکی	۲۲۲
تمد مالی	۱۹۴
بامبو بافی	۱۹۵
دست‌بافت‌های محلی	۱۹۶
صنایع چوبی	۱۹۷
بخش چهارم: سوغات گیلان	۱۹۹
برنج	۲۰۰
چای	۲۰۱
زیتون	۲۰۲
فندق	۲۰۳
بادام	۲۰۴
خاویار	۲۰۵
پنیر محلی	۲۰۶
ابریشم	۲۰۷
تل گاو زیان	۲۰۸
کره حمأ	۲۰۹
صلبر رو دار	۲۱۰
چموش	۲۱۱
جارو	۲۱۲
جوراب پشمی	۲۱۳
سوغات متنوع گیلان	۲۱۴

پیشگفتار:

گیلان سرسبز و دوست داشتنی، با آن همه سرسبزی و طبیعت بکر خدادادی، زنان پاک دامن و وفادار، مردانی پرکار و غیرتمند، وفور نعمت، دریای زلال و آبی آسمان، باران نقره‌ای، میراث فرهنگی، صنایع دستی، سوغات و دفینه‌های گرانبهای موروثی، باغ‌ها و برنده‌گان و جانوران با ارزش، باغات سبزچای، عطرخوش شالیزار گیلان، بوی خوش نان‌ها و غذاهای خوشمزه و خوش طعم محلی، شیرینی‌ها و حلواها و لباس‌های رنگی و صناعات دستی بانوان هنرمند گیلانی، دریا و ساحل، عشق و ایمان، لطف خدا براین دیار، همه و همه مرا برآن داشت که در کنار مرئی گردی و کارشناسی ام در صدا و سیمای جمهوری اسلام ایران، به تحقیق و تفحص بیشتر در این دیار، که زادگاه من است بپردازم و آن را د. تالib کتابی درآورده و نمونه‌ای از این لطف خدایی را که از نوراللهی بر این دیار تاییده است برای سل نوبیان نموده و ارائه دهم. من زاده شهر رشت و استان سرسبز گیلان هستم، این فتنه را در سبب شد تا کتابی را در زمینه‌ی آموزش غذاهای محلی و سنتی گیلان، مناطق گردشگری و تفریحی و خوش آب و هوا، صنایع دستی، سوغات و... بنویسم. ان شاء الله که به لطف خداوند، کریم و بزرگ، مورد استفاده شما دوستان خواننده و عزیز قرار گیرد. و من با تشویق شما، و... تان بتوانم کتاب‌های جدید دیگری در زمینه‌های مختلف گیلان بنویسم و به شما دوستانزده دیه کنم.

بی‌شک هنر هر بانوی ایرانی در کنار سایر هنرها یش ایج... فضایی آرام با مهر و محبت و در کنار آن پخت غذایی سالم، خوشمزه و همه پسند در کوتاه‌ترین زمان ممکن است.

قلم نویسنده به عشق و امید خواننده در دستانش قرار می‌گیرد و می‌چرخد، پس با قلبی آنکنه از مهر از شما که کتابم را هم اکنون می‌خوانی و خریداری کرده و به بهترین دوستانت هدیه می‌کنی سپاسگزارم.

لطفاً نظرات و پیشنهادات خود را با ما در میان بگذارید.

نشانی سایت: <http://www.pooranhajatiashpazi.blogfoa.com>

پست الکترونیکی: pooranhajati.amozeshbook@gmail.com

نویسنده: خانم پوران حاجتی مرئی و کارشناس آشپزی و شیرینی‌پزی و محقق هنرهای بومی.